

VÄLKOMNA!

orebro.se

Mötet med elever i språklig sårbarhet/språkstörning

Innehåll idag

- Presentation av Lotsen
- Språkets delar
- Vad är språkstörning/språklig sårbarhet?
- Förhållningssätt, pedagogik, extra anpassningar, särskilt stöd och miljö

orebro.se

Lotsen är ett kompletterande stöd till förskolor/skolor och erbjuder fortbildning, handledning, konsultation och verksamhetsbesök.

orebro.se

Lotsens fördjupningskompetenser

- Hörsel och ljudmiljö
- Frånvaroproblematik
- Normbrytande beteende
- Språk, tal och kommunikation
- Neuropsykiatriska funktionsvariationer, t ex adhd, autism
- Digital teknik
- Intellektuell funktionsnedsättning

orebro.se

"Det känns som att jag kör en trehjuling när alla andra kör sportbil".

orebro.se

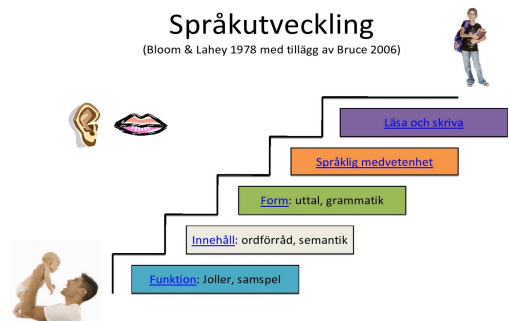

Språkutveckling

(Bloom & Lahey 1978 med tillägg av Bruce 2006)

orebro.se

Vad är en språkstörning/ språklig sårbarhet?

Språkstörning/språklig sårbarhet är en funktionsnedsättning som yttrar sig i svårigheter att tala och att förstå språk. Den som har språkstörning/språklig sårbarhet har avvikande uttal och grammatik, begränsat ordförråd och nedsatt ord- och meningsförståelse.

Citat från Hjämfonden

orebro.se

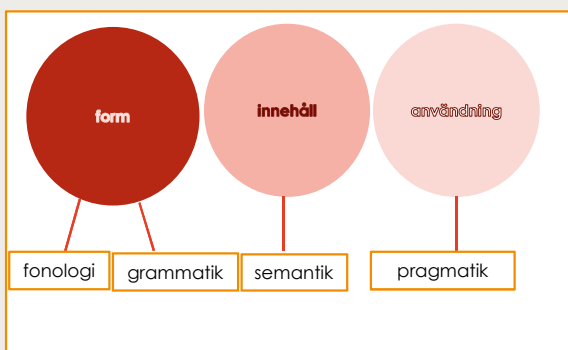

Språkets delar

orebro.se

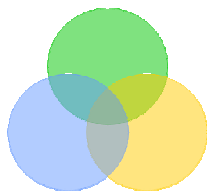

Språklig sårbarhet tillsammans med andra svårigheter

orebro.se

Skollagen 3 kap 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Elever som lätt når de kunskapsmål som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

orebro.se

Att lära sig läsa och skriva

- Koppla bokstavsljud till bokstav
- Sätta samman bokstavsljud till ord
- Sätta ihop ord till meningar
- Förstå innehållet i det man läser
- Läsa ord man inte känner igen
- "Läsa mellan raderna"
- Få ihop skriven text till en helhet

orebro.se

När hagarna gör bit?

orebro.se

Kartläggning behövs

- När brister förståelsen?
- I vilka situationer / miljöer har eleven svårigheter att förstå / göra sig förstådd?
- När fungerar samspel med vuxna och kamrater?
- Vilka ämnen fungerar bra och i så fall varför?
- När klarar eleven att arbeta självständigt?

Det är viktigt att samverka för att få en klar bild av elevens behov och hur vi kan möta upp på ett optimalt sätt.

orebro.se

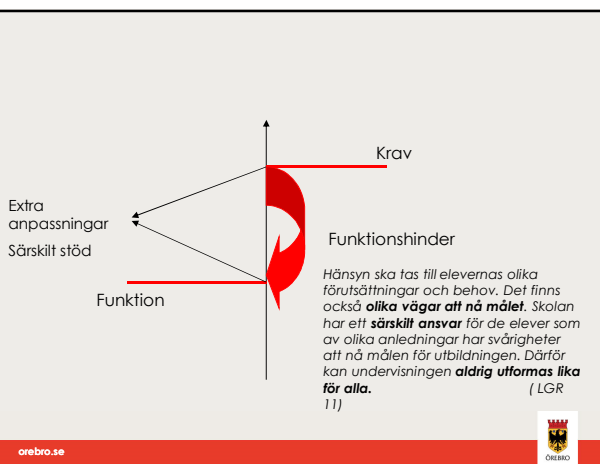

---

orebro.se

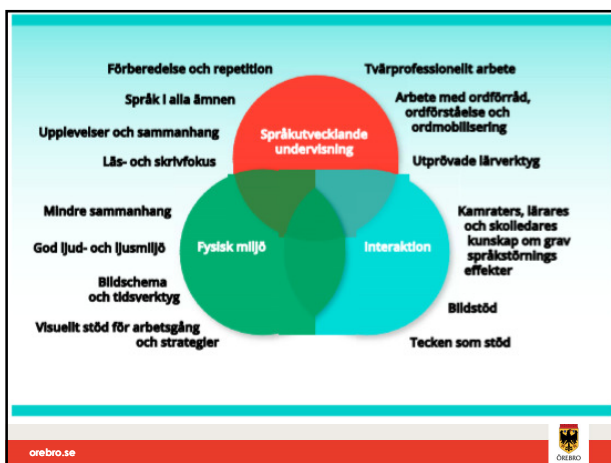

---

orebro.se

Tips för undervisningen

KASAM
Förståelse, repetition och minneskrokar
Rulla ut röda mattan
Studieteknik
Struktur

orebro.se

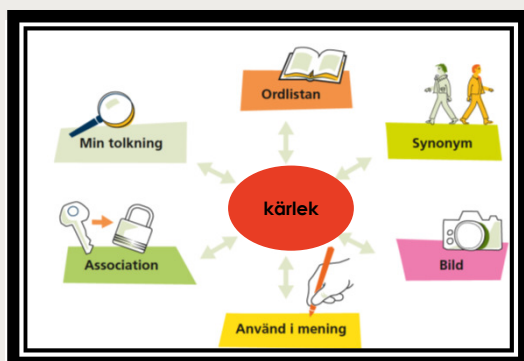

Utöka ordförrådet

orebro.se

Lottas mugg

orebro.se

Träna och stötta minnet

- Korta och tydliga instruktioner
- Minneshjälp i form av bilder, konkret material eller text
- Många tillfällen till förberedelse och repetition
- Dagbok, schema, kalender
- Ipad, Iphone

orebro.se

Sårbarheten minskar i takt med att stödet till språket, strukturen i arbetet och minnesstödet ökar

orebro.se

Tid

orebro.se

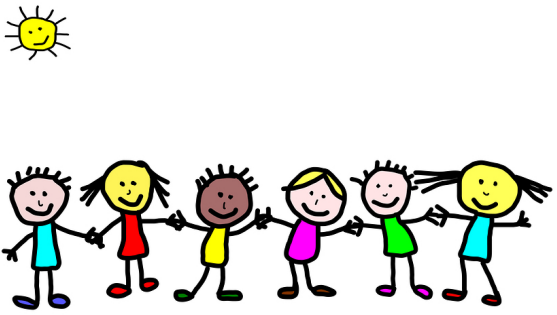

Kompisar

orebro.se

Samarbete med föräldrar

- Information mellan skola och hem
- Skapa en gemensam bild
- Prioriteringar
- Läxor
- Tydlig och konkret information till hemmet

orebro.se

Pedagogisk sårbarhet

- Lärares brist på kunskap om olika typer av funktionsnedsättningar.
- Kunskap om att bemöta konsekvenser av elevers språkliga sårbarhet i lärandet.
- Skolans svårigheter att organisera stöd och anpassning utifrån elevernas behov av insatser.

orebro.se

Till dig som pedagog

- Sätt upp enkla mål och en ambitionsnivå som du tror att du kan lyckas med
- Allt kan inte ske på en gång
- Tro på din egen förmåga att du kan göra skillnad för eleven och för utvecklingen
- Samarbeta och ta hjälp av kollegor, elevhälsoteam och inte minst elevens föräldrar

orebro.se

Länkar, böcker och adresser

Facebookgrupper:

- Språkstörning-tala, lyssna, förstå.
- iPads i skola och förskola

Bloggar:

Språkforskning.se

Hemsidor:

Sprakenshus.se

womsa.se/teckensomstod

Levla www.umea.se/levla

orebro.se

Litteratur

Arbeta med språkstörning i förskola och skola
Språkstörning en pedagogisk utmaning.
SPSM

Språkstörning - en pedagogisk utmaning.
SPSM

Språklig sårbarhet i förskola och skola.
Studentlitteratur.

orebro.se
